

UCHWAŁA NR LXXIX/550/2024
RADY GMINY WIŃSKO

z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Wińsko na lata 2024 - 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 40 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 ze zm.) Rada Gminy w Wińsku uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Wińsko na lata 2024- 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyla się Uchwałę Rady Gminy w Wińsku NR LXI/426/2022 z dnia 14 grudnia 2022r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2028.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wińsko.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Regina Hukiewicz

Załącznik do uchwały Nr LXXIX/550/2024
Rady Gminy Wińsko
z dnia 27 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY WIŃSKO
NA LATA 2024-2030**

WIŃSKO 2024

WSTĘP

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej stanowi realizację zapisów znowelizowanej ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej. Program ten zakłada cele i działania, które odnoszą się do przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochronie ofiar przemocy poprzez współpracę instytucji funkcjonujących w gminie Wińsko oraz w powiecie wołowskim. Program zakłada też specjalistyczną pomoc oraz rozpowszechnianie wiedzy o zjawisku przemocy oraz promocję i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą. Przemoc domowa jest poważnym problemem społecznym, który dotyka dzisiejsze rodziny i występuje w każdej grupie społecznej. W myśl ustawy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn. zm.) o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa jest definiowana jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 1138 z późn. zm.).

Pomoc rodzinie, w której występuje przemoc jest działaniem trudnym ze względu na różne czynniki, m.in.: przez przekaz historyczny kojarzący się często z siłą, przemocą i karaniem w sferze wychowywania, przez definiowanie zjawiska przemocy podyktowane schematami myślowymi, uproszczeniami i umniejszaniem znaczeń pewnych zachowań. Inny czynnik zaburzający działanie

pomocowe to postrzeganie obrazu ofiary w rodzinie. Ofiara nie ufa, jest bierna, często agresywna i nie potrafi aktywnie zmierzać ku zmianie swojego życia. Taki obraz ofiary jest wynikiem jej wszystkich dotychczasowych doświadczeń życiowych, jednak jest on trudny do zaakceptowania osobom pomagającym. Osoba pomagająca rodzinie z występującym zjawiskiem przemocy oprócz kompetencji oraz wiedzy powinna posiadać chęć niesienia pomocy, być życzliwą i posiadać wielką cierpliwość, gdyż jest to często długi cykl obfitujący w przeróżne niespodziewane sytuacje. Procedury mają pomagać, wskazać ramy pomocy, jednak to ludzie i ich rozumienie rzeczywistości jest najważniejsze. Głównym celem programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w gminie Wińsko.

Przemoc jest zjawiskiem występującym w życiu coraz powszechniej. Każdego dnia znajdujemy doniesienia w mediach o krzywdach wyrządzonych ludziom przez inne jednostki, o maltretowaniu słabszych – dzieci, osób starszych, o znęcaniu się nad najbliższymi. Wykorzystujemy swoją przewagę, władzę, siłę do sprawiania cierpienia innym lub przeciwnie: demonstrujemy własną bezsilność i potrzebę czyjejś uwagi, sprawiając ból, poniżając, zmuszając do uległości czy szukania pomocy.

Wśród wielu zatrważających zjawisk obserwujemy jeszcze jedno – przemoc staje się towarem sprzedawanym w licznych programach telewizyjnych, główną atrakcją filmów czy gier komputerowych. Ma swojego „odbiorcę” wśród niemal wszystkich grup wiekowych. Przemoc stała się zatem swoistym rodzajem rozrywki, zabawy. Choć przemoc, agresja jako forma zachowań społecznych istniała od zarania dziejów we wszystkich kulturach i religiach, to właśnie obecnie obserwujemy zjawisko swoistego rozkwitu, eskalacji przemocy, a jednocześnie wzrastającego nią zainteresowania.

Przemocą domową określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc domowa to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działania przeciwko rodzinie naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” (Nowakowska, „Przemoc wobec kobiet w rodzinie”, Warszawa 2008, s. 21).

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy je zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości

społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych do poważnych okaleczeń czy zabójstw (Sasal, "Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie", Warszawa 2000r.)

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że „(...) przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń”. (J.A. Malinowski, Pętla przemocy, "Wychowanie na co dzień" 1996, nr 9.).

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma on charakter długotrwały i cykliczny.

I. Przemoc domowa - charakterystyka

Przemoc domowa przybiera różne formy i rzadko ma charakter jednorazowy. Specyfiką zjawiska przemocy domowej jest między innymi występowanie silnych więzi między osobą stosującą i osobą doznającą przemocy, niepubliczny charakter zachowań przemocowych oraz fakt naruszania dobra osób będących świadkami przemocy. Stąd w myśl art. 2 ust. 2 ww ustawy małoletni będący świadkiem przemocy jest traktowany jako osoba doznająca przemocy. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej została stworzona także w celu ochrony osób, które w potocznym rozumieniu nie tworzą rodziny, gdyż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. g osoba doznająca przemocy może być to osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, a także zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia. Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W związku z wprowadzonymi zmianami przepisów prawa należy ponownie nadać ramy i zdefiniować system przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w naszej gminie, określić dostępne zasoby, wyznaczyć kierunki działania instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz wskazać realne cele działań odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom.

Przemoc domowa jest formą szczególnej represji, działaniem uwłaczającym, pozbawiającym szacunku i godności, ograniczającym wolność i prawo do życia zgodnego z własnymi przekonaniami i wartościami. O konieczności godnego życia każdej jednostki jest mowa w wielu dokumentach postulujących poszanowanie i zachowanie ludzkich praw.

Przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującą szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc nie zawsze łamie prawo karne ale zawsze narusza prawa drugiego człowieka, jest

naruszeniem niezbywalnych praw człowieka, m.in. takich jak:

- prawo do głoszenia swoich poglądów i opinii,
- prawo każdego człowieka do uznawania wszędzie jego podmiotowości prawnej,
- zakaz stosowania tortur, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub karania,
- zakaz trzymania człowieka w niewolnictwie lub poddaństwie.

Cechy charakterystyczne przemocy domowej:

- intencjonalność,
- dysproporcja sił,
- naruszanie dóbr i praw drugiego człowieka,
- powstanie szkód fizycznych i psychicznych.

Jedną z osiowych cech przemocy jest dysproporcja sił między ofiarą a sprawcą, przemoc będzie zawsze pojawiała się w relacji słabszy- silniejszy (rodzic- dziecko, dorosłe dziecko- rodzic, mężczyzna- kobieta, kobieta- mężczyzna itp.). Nie chodzi tu tylko o przewagę fizyczną, ale też ekonomiczną, społeczną, emocjonalną, intelektualną. Sama przewaga między członkami rodziny nie jest niczym złym o ile nikt nie jest krzywdzony i nikt na tym nie cierpi.

Źródła przemocy domowej:

- kultura, w której się wychowaliśmy, normy kulturowe i społeczne, światopogląd, system wartości, przekonania na temat roli kobiety i mężczyzny, dziecka, rodziny,
- środowisko społeczne, w którym wzrastamy, instytucje, z którymi mamy kontakt, prawo regulujące życie w naszym państwie, stresory życia społecznego, czyli bezrobocie, niskie zarobki, uzależnienia, izolacja społeczna, agresja, konflikty,
- sprawca, jego cechy, doświadczenia, deficyty, rodzina, w jakiej się wychował, interakcje interpersonalne wewnątrz obcej rodziny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia życia.
2. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu.
3. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie

ofiary od sprawcy przemocy.

5. Zaniedbanie - to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest penalizowana w oparciu o normy Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeksu Karnego (Tekst jednolity Dz. U. z 2022r. Poz. 1138 z późn. zm.) Zgodnie z Artykułem 207 Kodeksu Karnego:

- a)- „§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.
- b). § 2. Jeżeli określony w § 1 połączony jest stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.
- c). § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Przemoc niszczy całą rodzinę, niezależnie od tego kto jest bezpośrednim obiektem ataku ze strony sprawcy, jeśli w rodzinie są dzieci, one także uznają przemocy.

Krzywdzone dzieci- skutki przemocy:

- lęk, cierpienie, złość, gniew, poczucie winy, niskie poczucie wartości,
- zaburzenia łaknienia i snu,
- zaburzenia lękowe i depresyjne,
- agresywne zachowania lub nadmierna uległość,
- zaburzenia somatyczne, obniżenie odporności,
- obgryzanie paznokci, niepokój, drżenie, jękanie, tiki,
- zachowania ryzykowne, autodestrukcyjne, myśli samobójcze,
- słabe wyniki w nauce,
- powielanie wzorca przemocy,
- nieumiejętność budowania relacji z innymi osobami.

Krzywdzone osoby dorosłe- skutki przemocy:

- zaniżone poczucie własnej wartości, poczucie braku wpływu na własne życie,
- silna zależność od sprawcy,
- dolegliwości psychosomatyczne, obniżony nastrój, drażliwość,
- poczucie winy, obwinianie siebie, brak zaufania, samotność,

- zaburzenia snu, łaknienia, lękowe, depresyjne,
- problemy z nadużywaniem alkoholu i leków.

Mechanizmy przemocy.

Do nich zaliczamy:

- zjawisko prania mózgu,
- syndrom wyuczonej bezradności,
- cykl przemocy,
- proces wiktylizacji.

Pranie mózgu- metoda ta opiera się na izolacji społecznej, poniżaniu, degradacji, groźbach, demonstracjach siły, wymuszaniu posłuszeństwa, wywoływaniu silnego lęku, ośmieszaniu, podważaniu jasności myślenia. Osoba jest poddawana licznym zabiegom celem zmiany jej przekonań, postaw, uczuć aby przyjęła ustalone przez sprawcę zasady gry. Skutek takiego działania to uzyskanie kontroli nad psychiką ofiary, jej emocjami, myślami, zachowaniem.

Syndrom wyuczonej bezradności- osoba krzywdzona jest przekonana, że cokolwiek zrobi to i tak nie ma większego sensu i nie zmieni to jej sytuacji. To przekonanie pojawia się w wyniku nabytych negatywnych doświadczeń. Osoby proszą o wsparcie i pomoc koleżanki, znajomych, rodzinę, zgłaszają się do odpowiednich instytucji, a jeśli to nie skutkuje, wycofują się z szukania pomocy. Często też są przekonane, że to one ponoszą winę za agresję sprawcy.

Proces wiktylizacji- jest to przyjęcie tożsamości ofiary. Na wskutek przemocy oraz nieskutecznych prób ratowania siebie oraz w wyniku powtórnego zranienia, osoba nabiera przekonania, że zasługuje w pełni na takie traktowanie.

Cykl przemocy domowej- jest to wydarzenie cykliczne, istnieje duże prawdopodobieństwo, że jeśli ktoś przekroczył granicę w bliskiej relacji z drugą osobą, to powtórzy to zachowanie. Cykl przemocy ma trzy fazy:

- faza narastającego napięcia,
- faza ostrej przemocy,
- faza miodowego miesiąca.

Faza narastającego napięcia- w relacji pojawia się napięcie, sprawca jest rozdrażniony, jest złośliwy, ma pretensje, ale jednocześnie obwinia resztę członków rodziny o to, że to przez nich. Ofiara stara

się wszelkimi sposobami załagodzić sytuację, jest spięta i zdenerwowana, zdaje sobie sprawę z tego, że cokolwiek nie zrobi czy nie powie to pojawi się wybuch agresji u sprawcy.

Faza ostrej przemocy- jest to już wybuch, eksplozja emocji i napięcia. Wybuch jest nieadekwatny do przyczyny, którą podaje sprawca. Ofiara odczuwa strach, bezsilność, lęk, szok, gniew. Zdarza się, że po fakcie ostrej przemocy ofiary podejmują decyzję o szukaniu wsparcia, zawiadamiają policję itp.

Faza miodowego miesiąca- sprawca stara się zadośćuczynić ofierze wybuch agresji, aby zapobiec konsekwencjom, o których wspomina ofiara (rozwód, odejście, sprawa karna itp.).

Sprawca okazuje skruchę, naprawia szkody, usprawiedliwia siebie, jest miły i uprzejmy, przynosi kwiaty, prezenty, obiecuje poprawę. Ofiara wierzy w zmianę i następuje chwilowa zmiana w relacjach. Osoba doznająca przemocy pozwala się przeprosić, przebłagać, wraca do domu, wycofuje sprawę na policji, często słyszy wtedy od krzywdzącego: „nie niszczyć naszej rodziny, nie zabieraj dzieciom ojca”.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposób, w jakim postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym programie.

Program Przeciwdziałaniu Przemocy Gminy Wińsko ma charakter długotrwały. Działania Programu obejmują lata 2024-2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegnąć zmianom i udoskonaleniu.

II. Analiza problemów społecznych na terenie gminy Wińsko

Gmina Wińsko, o powierzchni 249 km², położona jest w środkowo-północnej części województwa dolnośląskiego i jest częścią powiatu wołowskiego. Największy obszar w gminie zajmują grunty orne (51 % powierzchni gminy); lasy pokrywają 25 % powierzchni, a łąki i pastwiska – 14 %. W 50 miejscowościach mieszka 7867 osób.

Obszar gminy Wińsko należy do trzech mezoregionów geograficznych: Obniżenie Ścinawskie, Wzgórza Trzebnickie i Kotlina Żmigrodzka.

Na terenie powiatu wołowskiego działa wiele instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie z którymi współpracuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Należą do nich:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

- Ośrodek Pomocy Społecznej (Brzeg Dolny, Wińsko, Wołów)
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (Wołów, Brzeg Dolny)
- Sąd Rejonowy –Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Prokuratura Rejonowa

Zadania Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

Zgodnie z przepisami Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej osobie dotkniętej przemocą domową zapewnia się pomoc w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania do osoby pokrzywdzonej,
- zapewnienie osobie dotkniętej przemocą domową bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
- zapewnienie osobie dotkniętej przemocą domową, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Zadania własne gminy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Na dzień 31.12.2023r. Gmina Wińsko liczy 7867 mieszkańców (w tym kobiet 3993, a mężczyzn 3874).

Z danych Ośrodka wynika, że na dzień 31.12.2023r. korzystało z pomocy społecznej 249 rodzin tj. 545 osób w rodzinie, natomiast rodzin dotkniętych przemocą 2.

W roku 2023 zanotowano przypadki pomocy ofiarom przemocy domowej. Choć zjawisko istnieje, widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskiej Karty”. Pocieszający jest jednak fakt, że pokrzywdzone osoby częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie. Wszakże celem „Niebieskich Kart” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Od 2011 roku w gminie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi. Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy diagnostyczno-pomocowe, w których skład wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi. Wszystkie działania zespołu mają na celu szeroko pojętą ochronę ofiary przemocy domowej.

W gminie Wińsko w 2023 roku, według danych Komendy Powiatowej Policji w Wołowie, liczba interwencji domowych związanych z przemocą domową wyniosła 30, tym samym założonych zostało 27 Niebieskich Kart. Procedura „Niebieskie Karty” (NK) to ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji podejrzenia występowania przemocy domowej następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta –A” (NK-A) przez przedstawiciela policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia lub gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Katalog podmiotów uprawnionych do zainicjowania procedury NK jest zamknięty.

Co do samego przebiegu procedury Niebieskie Karty, jest ona podzielona na 6 etapów, które następują kolejno po sobie:

1. Wszczęcie procedury.
2. Opracowanie indywidualnego planu pomocy.
3. Oddziaływanie na sprawcę przemocy.
4. Realizacja indywidualnego planu pomocy.
5. Ewentualne zdarzenia niebezpieczne w trakcie procedury „Niebieskie Karty”.
6. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”.

Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową:

Podstawą wszystkich działań, które podejmują osoby zajmujące się przemocą domową jest przede wszystkim ochrona ofiar przemocy. Jednym z form tej ochrony jest wsparcie sprawców poprzez umożliwienie im wzięcia udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym.

Program korekcyjno- edukacyjny dla sprawców przemocy domowej jest zadaniem zleconym powiatowi z zakresu administracji rządowej. Powiat wołowski od 12 lat prowadzi takie programy.

Główne cele programu to:

- zmiana przekonań, osobistych zapatrywań, norm i wartości osób stosujących przemoc domową,
- zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej.

Osoby biorące udział w programie to osoby stosujące przemoc domową, skierowane na program przez Sąd Rejonowy, zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy domowej, policję, Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie, a także te, które same zgłosiły się do programu. Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie, przy współpracy z takimi instytucjami jak ośrodki pomocy społecznej, Sąd Rejonowy, Zespół Kuratorów Sądowych, KPP Wołów.

Realizując program, osoby prowadzące zakładają jego efektywność, wyrażającą się w:

- zmniejszeniu skali przemocy domowej,
- nabyciu przez sprawców wiedzy na temat przemocy domowej,
- poznaniu nowych metod komunikacji z członkami rodziny, bez stosowania przemocy,
- zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa ofiar przemocy domowej,
- poznaniu metod wychowawczych bez zachowań przemocowych.

Liczba formularzy „Niebieskich Kart” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego

W ujawnionych przypadkach przemocy domowej lub w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie występuje przemoc prowadzona jest tzw. procedura „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wińsku, policji, oświaty, służby zdrowia, GKRPA, organizacji pozarządowych. Działania te koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba Niebieskich Kart w roku 2023

Rok	Liczba założonych Niebieskich Kart	Liczba sprawców przemocy	Liczba rodzin dotkniętych przemocą	Liczba ofiar przemocy w rodzinie
2023	26	22	22	22

W roku 2023 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku wpłynęło 202 wnioski dotyczące nadużywania alkoholu przez mieszkańców gminy Wińsko. Wnioski te były kierowane przez:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w liczbie 32 wniosków
- Komendę Powiatową Policji w Wołowie w liczbie 77 wniosków
- Kuratora Społecznego w liczbie 2 wniosek
- Prokuraturę Rejonową w Wołowie w liczbie 2 wniosek
- rodziny, które mają problem z osobą nadużywającą alkoholu – liczbie 89 wniosków

Liczba zgłoszonych świadczy o utrzymywaniu się problemu na podobnym poziomie w porównaniu z latami ubiegłymi. Pozytywnym zjawiskiem jest natomiast wzrost świadomości rodzin szukających pomocy w walce z uzależnieniem bliskich. Jest to też sygnał, że wzrasta zaufanie do pracowników samorządowych. Z pomocy neuropsychologa zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym korzystają głównie rodziny osób nadużywających alkoholu oraz osoby, które dobrowolnie podjęły walkę z nałogiem. W 2023r. od stycznia do grudnia 2023r. psycholog udzielił 130 konsultacji.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku skierowała do Sądu Rejonowego 6 wniosków o wszczęcie postępowania wobec 6 osób w sprawie zastosowania obowiązku leczenia w zakładach leczenia odwykowego. Wg danych pochodzących z Komendy Głównej Policji w 90% przypadków zaistnienia przemocy domowej sprawca czynu był pod wpływem alkoholu.

Procedura „Niebieskiej Karty” jest to procedura interwencji wobec przemocy domowej, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy domowej. Obowiązuje ona w policji od 1998r., natomiast w pomocy społecznej od 2004r. Jest zalecana także do stosowania przez Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w przypadku gdy w rodzinie występuje również problem alkoholowy.

Głównym celem „Niebieskiej Karty” jest rozpoznanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale tworzenie systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Podstawą skuteczności procedury i oferowanej pomocy jest współpraca przedstawicieli różnych służb doznających i stosujących przemoc domowej.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Wińsko w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

ANALIZA SWOT zjawiska przemocy domowej

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths–mocne strony, Weaknesses–słabe strony, Opportunities – szanse, Threats–zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Wińsko.

Mocne strony:

- a) kampanie społeczne: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne,
- b) zjawisko nagłaśniane przez media,
- c) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wińsko,
- d) znajomość środowiska,
- e) współpraca służb.

Słabe strony:

- a) zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości,
- b) niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej,
- c) brak specjalistów do pracy z rodziną,
- d) małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową.

Szanse:

- a) zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową,
- b) stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin.

Zagrożenia:

- a) bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,
- b) brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy,
- c) poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc.

III. Cele programu

Celem stworzenia programu jest wprowadzenie szeregu działań mających na celu

przeciwdziałanie przemocy domowej, zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców. Program skierowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Wińsko, w tym szczególnie do: osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową świadków przemocy. Jest to również kontynuacja działalności funkcjonującego na terenie Gminy Wińsko Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu szybkiego i skutecznego podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia i realizacji działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb, poprzez zadania Zespołu:

- a) kompleksową pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy, przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- b) wypracowanie procedur interwencji wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie strategii postępowania,
- c) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do specjalistów zajmujących się sprawami przemocowymi,
- d) monitorowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy,
- e) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- f) gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- g) analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu, a stosowaniem przemocy,
- h) występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem programu jest:

1. Zmniejszenie skali przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wińsko.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec stosujących przemoc w rodzinie.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne realizowane przez:

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
2. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Wińsko.
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy domowej.

4. Udzielenie pomocy ofiarom przemocy domowej.
5. Oddziaływanie na sprawców przemocy domowej.

Zadania i czas realizacji zadań

W programie zawierają się zadania będące kontynuacją działań założonych w poprzednim programie, a także nowe wyzwania zgodne z zasadą realizmu i możliwości Gminy Wińsko. Zadania w większości mają charakter zadań stałych, czyli takich, które są w stanie wejść w zakres indywidualnego planu pomocy rodzinie uwikłanej w przemoc. Czas realizacji zadań wyznaczony został na okres pięciu lat.

IV. Założenia programu

Adresatem programu jest cała społeczność Gminy Wińsko, ponieważ przemoc domowa jest zjawiskiem społecznym. W sposób szczególny Program przeciwdziałania przemocy jest adresowany do osób stosujących przemoc i doznających przemocy, a także osób i służb pracujących w obszarze przemocy w domowej (pedagogów, nauczycieli, pracowników ośrodka pomocy społecznej, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, policjantów, pracowników służby zdrowia). Ujęte w programie działania z zakresu profilaktyki występowania przemocy domowej adresowane są do wszystkich mieszkańców, niezależnie od płci i wieku, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji dzieci i osób starszych

Realizacja celów Programu zakłada:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Wińsko realizowany jest od roku 2011 i rozpoczął się spotkaniem wszystkich instytucji i osób zaangażowanych w Program, w trakcie którego zostały omówione role i zadania poszczególnych partnerów Programu działających na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

Cele określone w Programie wynikają z przeprowadzonej analizy sytuacji diagnozy potrzeb w zakresie problematyki przemocy domowej. Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania oraz ochrony ofiar przemocy domowej zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji między partnerami – jednostką pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą domową. Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu uniemożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama

stawała się niezależna, wydolna i zaradna. Przy opracowaniu Programu dokonano wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy w kontekście przewidywanych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, stosując analizę SWOT, określając możliwości Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Program realizowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy udziale Ośrodka Pomocy Społecznej w Wińsku oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku.

Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym i trudnym, mimo większej wiedzy i świadomości społeczeństwa. Niestety, skomplikowane mechanizmy psychologiczne u ofiar, traumatyzacja, wiktymizacja itp. prowadzą wciąż do tego, że osobom, które doznają przemocy, ciężko jest odejść od sprawcy.

Nie jest łatwa także pomoc sprawcom, u których zachowania przemocowe są mocno zakorzenione i związane z wieloletnimi doświadczeniami, stereotypami, środowiskiem, w którym dorastali, wzorcami przekazanymi przez biologiczną rodzinę.

To wszystko wymaga długotrwałych procesów i pracy, zarówno z ofiarą jak i sprawcą przemocy, ale o jednym trzeba pamiętać- to sprawca jest zawsze odpowiedzialny za przemoc, a ofierze należy się ochrona. Aby jak najlepiej prowadzić działania specjalistyczne i wspierające, trzeba być świadomym, także własnych ograniczeń. Bardzo ważna jest też współpraca między instytucjami, co wpływa na rzetelność i kompleksowość pomocy. Nie można zapomnieć o szeroko pojętej profilaktyce w każdej grupie społecznej. To wszystko ma szansę przełożyć się na sprawny i zintegrowany system wsparcia, który pozwoli w znacznym stopniu zminimalizować zjawisko przemocy domowej w gminie Wińsko.

V. Program jest spójny z Programami:

1. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy.
2. Strategią rozwiązywania problemów społecznych Gminy Wińsko na lata 2016-2026r. - Uchwała Nr XX/157/2016 Rady Gminy Wińsko z dnia 26 lutego 2016r.
3. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2023-2026.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.),

- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.),

VI. Zasoby Gminy Wińsko w zakresie przeciwdziałaniu przemocy domowej:

Gmina Wińsko posiada zasoby kadrowe oraz instytucjonalne, niezbędne do efektywnego przeciwdziałania przemocy.

1. Zasoby kadrowe:

- a). Osoby przeszkolone z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: pracownicy socjalni, nauczyciele, pedagodzy szkolni, dzielnicowi, kuratorzy sądowi, pielęgniarki środowiskowe, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- b). W każdej szkole na terenie gminy Wińsko jest zatrudniony pedagog szkolny oraz realizowane są Programy Profilaktyki zawierające zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

2. Zasoby instytucjonalne:

instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Komenda Powiatowa Policji
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Placówki oświatowo-wychowawcze
- Zakład Opieki Zdrowotnej
- Organizacje pozarządowe
- Parafie
- Sołtysi i rady sołeckie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Prokuratura
- Sąd Rejonowy
- Poradnia Psychologiczna-Pedagogiczna
- Pełnomocnik ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

VII. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.
- współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią
- otwartość i chęć współpracy specjalistów
- silne więzi rodzinne
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu
- przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny
- znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem dla rodzin zagrożonych patologiami.

VIII. Zagrożenia w realizacji zadań:

- brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężenia kryzysów
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach
- słaba kondycja ekonomiczna rodzin, ubóstwo rodzin
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego
- negatywne wzorce zachowań
- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy domowej

IX. Realizacja celów Programu

Cel 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Wińsko

1. Określenie w drodze uchwały trybu powołania i odwołania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Podmiot realizujący działanie:

- Rada Gminy Wińsko

2. Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego

Podmiot realizujący działanie:

- Wójta Gminy Wińsko

3. Współpraca w ramach zespołu interdyscyplinarnego:

- Współdziałanie przedstawicieli instytucji: pomocy społecznej, oświaty, policji, sądu, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, parafii, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - Diagnostowanie problemów przemocy domowej
 - Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach
 - Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
 - Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą
 - Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań
 - Podejmowanie działań prewencyjnych w środowisku zagrożonych przemocą
 - Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętych przemocą
 - Udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych
4. Edukacja dzieci i dorosłych w zakresie przemocy:

- Propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy
- Obalanie mitów na temat przemocy
- Szkolenia na temat przemocy
- Prowadzenie kampanii wśród dzieci, młodzieży i ich rodziców w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, internecie, grach komputerowych
- Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne
- Organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców np. w Domu Kultury, świetlicach wiejskich
- Dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków
- Organizowanie konkursów np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy i agresji.

Podmioty realizujące działanie:

- Placówki oświatowo-wychowawcze
- Dom Kultury – świetlice wiejskie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny
- Inne.

Cele 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domowej

Działania

1. Przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosujących przemoc.
2. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Wołowie o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.
3. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.
4. Izolowanie sprawców od ofiar.

Cel 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Działania:

1. Utworzenie punktu informacyjnego:

- Udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia
- Udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego
- Udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy
- Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.
- Rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska linia”, „Pomarańczowa linia”.

Podmiot realizujący działanie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Policja
- Placówki Oświatowe
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”
- Przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego
- Podmioty realizujące działania:
 - Policja
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - Instytucje oświaty
 - Służba Zdrowia

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Policja
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny

X. Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość. Zespół Interdyscyplinarny do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Wińsko sprawozdanie z realizacji niniejszego programu.

Monitorowanie programu będzie się odbywało poprzez zbieranie informacji od członków Zespołu Interdyscyplinarnego, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących i na każdym etapie realizacji członkowie ZI, jak również inni pracownicy podmiotów współpracujących mogą zgłaszać swoje uwagi i opinie o programie wnoszone do protokołu posiedzenia ZI. Za monitoring realizacji programu odpowiedzialny jest Zespół Interdyscyplinarny.

Ewaluacja Programu

Ocena realizacji programu nastąpi w rocznych przedziałach czasowych i zostanie sporządzona na podstawie informacji pozyskanych od podmiotów współpracujących w Zespole Interdyscyplinarnym. Ewaluacja końcowa nastąpi pod koniec 2030r. Z ewaluacji zostaną sporządzone wnioski, które posłużą do konstruowania programu na kolejne lata. Podmiotem odpowiedzialnym za zaplanowanie i zrealizowanie ewaluacji będzie Zespół Interdyscyplinarny w Wińsku.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Wińsko, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Poszczególne podmioty realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej będą finansowały działania zgodne z programem w ramach własnych środków finansowych.

UZASADNIENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Wińsko na lata 2024-2030 stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych Gminy Wińsko o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej.

W Programie na lata 2024-2030 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Wińsko na lata 2023 - 2028, jak również podjęcie nowych przedsięwzięć. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących przemocy domowej na terenie Gminy Wińsko.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.

W związku z powyższym proponuje się przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Gminy.